

derledes paa disse Tal ved et flygtigt Gennemsyn; det skulde glæde mig, hvis jeg tager fejl — saa synes jeg, at det er sørgeligt at hyde den danske Rigsdag dette og saa endda stritte imod og ikke ville gaa andre Veje til at faa forhøjede Indtægter. Jeg gentager, at naar dette er rigtigt, saa er den eneste Indtægt, som Statskassen har haft af denne Ejendom, den, som den har faaet ud af de forsultne Huse ude ved Skætholmen. Derfor beklager jeg i høj Grad den højtærede Kultusministers Udtalelse, at det skulde være en daarlig Finansplan at udstykke mere af denne Gaard. Jeg siger for mit Vedkommende ligesom det ærede Medlem, der for et Øjeblik siden talte om denne Sag: Lad os udstykke den saa hurtig, som det er gør- ligt. Og det vil da være ganske klart for alle tænkende Mennesker, at hvis de Tal, jeg her har fremført, vise sig at være rigtige, vil det være en udmærket finansiel Plan for Statskassen, samtidig med at man paa billige Betingelser kan skaffe danske Landarbejdere og Husmænd Jord. Thi hvis man, da Gaarden var brændt, havde stukket de 100,000 Kr. i Lommen og sat dem paa Rente, saa vilde man have haft en ren Indtægt af 4,000 Kr. og saa staaet sig overmaade vel ved at forære Jorden bort. Jeg kan ikke se anderledes paa de Regnskaber, der ere affagte her for de forløbne 7—8 Aar, end at dette vilde ogsaa have været en udmærket finansiel Plan. Den højtærede Minister mener, at Sogneraadet der ude er imod at faa Udstykningen gennemført paa een Gang. Jeg kan ikke tænke mig, at det skulde være bedre for en Kommune at have en større Herregaard, hvor maaske nok Sædeligheden og adskillige andre Dyder staa højere end blandt almindelige Smaafolk, end en Del Huse (Munterhed). Ja, ærede Medlemmer! de tænke vel, at det modsatte er Tilfældet, og det kan gerne være; men jeg kan, som sagt, ikke tro andet, end at Kommunen vil være i høj Grad tjent med at faa en Del selvstændige Skatteydere med fra 40—50 og ned til 3—4 Tdr. Land, fremfor at have en enkelt Bestyrer der ude, som vist neppe er i Stand til at give synderligt i Skat. Jeg forstaaer altsaa ikke, at Sogneraadet skulde være imod Udstykningen. Men hvis jeg har Ret i dette, at Sogneraadets formanden, som har afgivet Erklæringen, selv plejer at nedslagte og nedlægge de Huse, som ere der ude, og som have ligget der fra gammel Tid, idet han selv skal have nedlagt et Par Pligthuse, saa forstaaer jeg Modstanden, men saa maa

Aanden og Tankegangen hos denne Sogneraadets formand være en anden end den, der i Almindelighed gør sig gældende her i Landet for Tiden. Dette lægger jeg altsaa for mit Vedkommende slet ingen Vægt paa. Jeg siger derfor: Naar denne Ejendom ikke i de forløbne 7 Aar har givet Statskassen Indtægt, men kun Underskud, skønt den har været drevet af en efter min Mening meget dygtig Bestyrer, hvordan skal det saa gaa i Fremtiden, hvis vi faa en ringere Bestyrer? Nej, der er kun een Ting at gøre, og det er det, som jeg har slaaet til Lyd for saa ofte, det er at søge at faa udstykket denne Gaard saa hurtig, som det er gør- ligt. Man har nu altsaa udstykket Skætholmen, og man gaar saa til det næste, det er Tangen, atter Jord af den daarligste Beskaffenhed, slet og daarlig Jord, som de ministerielle Embedsmænd selv skrive, Jord, der først er opdyrket i 1896. Og nu hører jeg af det ærede Medlem for Holbæk, at Planen er at gaa ned i Hjørnet ved Skoven, igen saa langt borte som muligt, paa den daarligste Jord, man har tilbage, og atter der begynde at udstykke Husmandsbrug. Jeg vil med det ærede Medlem for Holbæk sige, at hvis man havde Blik for denne Sag, og hvis man forstod, hvad den betyder — det forlanger jeg ikke af ministerielle Embedsmænd — saa sørgede man for at lægge denne Sag i praktiske Folks Hænder, og da vil den blive udført paa en anden Maade. Den Maade, hvorpaa man har begyndt og hvorpaa man hidtil har fortsat, tror jeg ikke kan staa for en almindelig Kritik af jævne danske Landmænd.

Da vi vedtog Loven om Jordlodder til Landarbejdere, blev der indsat en Bestemmelse om, at Lodderne skulde være gunstigt beliggende, hvad Vejforholdene angaar, men her gaar man den modsatte Vej og lægger dem saa langt som muligt fra de almindelige offentlige Veje. Man har langt til Kirke og Skole, langt til Købmanden og navnlig, hvad der betyder saare meget i vore Tider, ligge de saaledes, at Mejerivognen ikke kan komme dertil. Jeg har tænkt mig, at man dog nu ogsaa kunde unde de Smaafolk, der ville have Jord der ude, noget af den, som staaar til en Takst af en 15—16, som vel er Gennemsnittet af al den Jord, der nu er tilbage, saa at Husmændene ikke udelukkende skulle nøjes med den, der staaar i Takst fra 6—9. Derfor vil jeg gerne endnu en Gang henvende mig til den højtærede Minister, om det ikke var muligt for ham at tage et andet